

ОБЩИНА „МАРИЦА“ – ОБЛАСТ ПЛОВДИВ

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА НАБЛЮДЕНИЕ И ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА „МАРИЦА“ (2014 – 2020г.) за 2018 година

Март 2019г.

Дирекция „ПРОГРАМИ И ПРОЕКТИ“

<u>СЪДЪРЖАНИЕ:</u>	<u>стр.</u>
СЪДЪРЖАНИЕ	1
СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ	2
ВЪВЕДЕНИЕ	3
I.ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ	4
II. АНАЛИЗ НА СИТУАЦИЯТА И НА ПРОМЕНИТЕ В СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКИТЕ УСЛОВИЯ В ОБЩИНА „МАРИЦА“ ПРЕЗ 2018г.	6
III.ПОСТИГНАТ НАПРЕДЪК ПО ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ЦЕЛИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ ВЪЗ ОСНОВА НА ИНДИКАТОРИТЕ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ И ОЦЕНКА НА ПЛАНА 1/.Резултати от изпълнението на Приоритетна област 1. Жизнена среда,социална сфера и културен живот 2/.Резултати от изпълнението на Приоритетна област 2. Индустрия, транспорт и логистика 3/.Резултати от изпълнението на Приоритетна област 3. Природни ресурси и селско стопанство 4/.Резултати от изпълнението на Приоритетна област 4. Сътрудничество и клъстери 5/.Резултати от изпълнението на Приоритетна област 5. Управление и планиране	12
IV.ПРЕДПРИЕТИ ДЕЙСТВИЯ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ЕФЕКТИВНОСТ И ЕФИКАСНОСТ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ОПР 1/.Мерки за наблюдение и създадени механизми за събиране, обработване и анализ на данните 2/.Преглед на проблемите, възникнали в процеса на прилагане на Общинския план през съответната година, както и мерките за преодоляване на тези проблеми 3/.Мерки за осигуряване на информация и публичност на действията по изпълнение на ОПР 4/.Мерки за постигане на необходимите съответствия на ОПР със секторните политики, планове и програми на територията на общината 5/.Мерки за прилагане принципа на партньорство 6/.Резултати от извършени оценки към края на съответната година	22
V.ЗАКЛЮЧЕНИЯ И ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ НАБЛЮДЕНИЕТО	25
VI.ПРИЛОЖЕНИЯ	26

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ:

ДБТ	Дирекция „Бюро по труда „Марица“-гр.Пловдив
ЕИП	Европейско икономическо пространство
ЕС	Европейски съюз
ЗМСМА	Закон за местното самоуправление и местната администрация
ЗОП	Закон за обществените поръчки
ЗРР	Закон за регионално развитие
ИСУН	Информационна система за управление и наблюдение на средствата от Структурните фондове на ЕС (ИСУН 2020)
МОН	Министерство на образованието и науката
МРРБ	Министерство на регионалното развитие и благоустройство
МСП	Малки и средни предприятия
МФ	Министерство на финансите
НДЕФ	Национален доверителен екофонд
НСРР	Националната стратегия за регионално развитие
НСИ	Национален статистически институт
ОПР	Общински план за развитие
ОБ	Общински бюджет
ОПНОИР	Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ (2014-2020г.)
ОПДУ	Оперативна програма "Добро управление" (2014-2020г.)
ОПОС	Оперативна програма "Околна среда" (2014-2020г.)
ОПРР	Оперативна програма "Региони в растеж" (2014-2020г.)
ОПИК	Оперативна програма "Иновации и конкурентноспособност" (2014-2020г.)
ОПРЧР	Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси" (2014-2020г.)
ППЗРР	Правилник за прилагане на Закона за регионално развитие
ПМС	Постановление на Министерски съвет
ПРСР	Програма за развитие на селските райони (2014-2020г.)
ПМДР	Програма за морско дело и рибарство (2014-2020г.)
ПУДООС	Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда
ПЧП	Публично-частно партньорство
СРМ	Свободни работни места
ТСУ	Териториално и селищно устройство
ФЕС	Фондове на Европейския съюз (ЕФРР, ЕСФ, КФ, ЕЗФРСР, ЕФМДР)
ЮЦР	Южен централен район

ВЪВЕДЕНИЕ

Община „Марица“, област Пловдив, е създадена като община през 1987 година с указ на Държавния съвет.

Административният ѝ център е базиран в областния център Пловдив и обхваща 19 села (Труд, Маноле, Рогош, Граф Игнатиево, Строево, Скуtare, Царацово, Войводиново, Радиново, Костиево, Бенковски, Войсил, Манолско Конаре, Ясно поле, Динк, Желязно, Трилистник, Калековец и Крислово), всяко от които има свое землище.

Община „Марица“ е разположена в Горнотракийската низина и заема средишно положение в териториалния обхват на Пловдивска област, респективно на Южен централен район (ЮЦР) и на страната. Граничи с общините Пловдив, Раковски, Родопи, Садово, Калояново и Съединение. Заема площ от 34 264,6ха, което представлява 5,7% от територията на областта и около 0,3% от територията на страната.

Общината има много добра транспортна свързаност, както със съседните общини, така и в национален план. През цялата територия на общината преминават железопътната линия София–Бургас и автомагистрала „Тракия“, а по направление север–юг преминава път I-64 през Пловдив, който свързва общината с Подбалканския път.

Община „Марица“ е разположена в средната част на Пазарджишко-Пловдивското поле, заемаща западната част на Горнотракийската низина. Релефът е основно равнинен, с незначителен наклон към р.Марица и средна надморска височина около 170m.

Най-голямото поземлено богатство на общината са земеделските земи, които заемат 83,71% от площта ѝ. Почвите са представени предимно от алувиални, ливадни и алувиално-ливаден тип. Тяхната комбинация в съчетание с температурната сума за вегетационния период от 4 400°C позволява на тези терени да се отглеждат високодобивни, топлолюбиви земеделски култури, които са традиционни за Тракийската низина. Земеделските земи на територията на общината са обработваеми (ниви, ливади, овощни градини, малко лозя и ливади) и необработваеми (мери, пасища, дерета и оврази).

Горите и горските територии са слабо представени, около 1,99% от общата територия. Концентрирани са по поречието на реките, покрай населените места и стопанските обекти, покрай пътищата и островно сред обработваемите земи.

І.ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

Общинският план за развитие на община „Марица“ за периода 2014-2020 година е основополагащ, стратегически, динамичен документ и важен инструмент при формирането и провеждането на устойчиво и балансирано местно развитие. Документът очертава средносрочната перспектива за икономическо, социално, инфраструктурно и екологично развитие на общината за период от седем години.

Изпълнението на общинския план за развитие (ОПР) се отчита чрез годишни доклади за наблюдението на изпълнението на общинския план за развитие съгласно чл.91, ал.2 от Правилник за прилагане на Закона за регионално развитие (ППЗРР), на основата на данните от системата за наблюдение и оценка на общинския план за развитие.

Наблюдението и оценката на изпълнението на ОПР се извършват за постигане на ефективност и ефикасност на стратегическото планиране, програмирането, управлението и ресурсното осигуряване на регионалното развитие. От своя страна, резултатите от наблюдението и оценката на изпълнението на Общинския план за развитие и на регионалните планове за развитие служат като основа за наблюдението и оценката на Областната стратегия за развитие, Регионалния план за развитие и съответно на Националната стратегия за регионално развитие (чл.31, ал.1 във връзка с чл.9 от ЗРР).

Предмет на наблюдение е изпълнението на целите и приоритетите за регионално и местно развитие, съгласно определени физически и финансови индикатори, организацията и методите на изпълнение, прилагани от органите за управление, както и мерките за осигуряване на информация и публичност за резултатите от изпълнението на документите за стратегическо планиране на регионалното и местното развитие (чл.77 от ППЗРР).

За постигане целите на наблюдението се изгражда система за наблюдение, която отговаря на специфичните условия и организация за изпълнение на Общинския план за развитие (чл.78 от ППЗРР).

Орган за наблюдение на Общинския план за развитие е Общинският съвет. В процеса на наблюдение на изпълнението на Общинския план за развитие, Общинският съвет осигурява участието на заинтересованите органи, организации, физически и юридически лица, при спазване на принципа за партньорство, публичност и прозрачност при изпълнението на Общинския план за развитие. Кметът на общината организира наблюдението на изпълнението на Общинския план за развитие, като за резултатите от наблюдението на изпълнението на Общинския план за развитие се разработва годишен доклад (ГД).

Общинският план за развитие е разработен в съответствие с основните стратегически документи за регионално развитие на европейско, национално, регионално и местно ниво, актуални за периода 2014-2020г., като отчита местната специфика на условия, фактори, проблеми и цели. Неговата структура и съдържание позволява той да бъде координирано управляван и да допринесе за реализацията на общата регионална политика на страната и документите за стратегическо развитие:

- ✓ Стратегия „Европа 2020“;
- ✓ Национална програма за развитие на България 2020;
- ✓ Регионална стратегия за регионално развитие 2012-2022г.;
- ✓ Регионален план за развитие на Южен централен район 2014-2020г.;
- ✓ Областна стратегия за развитие на Област Пловдив 2014-2020г.;
- ✓ Национална концепция за пространствено развитие за периода 2013-2025г.

Планът отчита целите на Европейските структурни и инвестиционни фондове като основни инструменти за финансиране на дейностите на регионалната политика, а така също целите и приоритетите на ключовите документи на Европейския съюз. В тази връзка има съпоставимост между заложените приоритети, цели, дейности и мерки

в плана с тези на действащите за периода 2014-2020г. оперативни програми, програмата за развитие на селските райони и др.

Мониторингът (наблюдението) и контролът на изпълнението на Общинския план за развитие (ОПР) са неразделна част от общия процес на реализиране на публични политики. Мониторингът на ОПР трябва да осигури ефективно и ефикасно изпълнение на различни секторни и тематични политики за развитие, които попадат в предметния обхват на местното самоуправление. Също така, той трябва да спомогне за постигането на резултатите на политиките и да гарантира широк обществен достъп до тях.

Процесът на мониторинг изисква набирането на количествени и качествени данни за почти непрекъснатия процес по изпълнение на съответните проекти и политиките (приоритетите, които те прилагат и/или следват, като напредъкът към текущия момент се сравнява с първоначалните очаквания). Целта е да се определят евентуалните необходими корективни действия при отчитане на несъответствие.

Чрез мониторинга се цели да се предостави на компетентните местни органи (Общински съвет–Марица, Кмета на общината, служителите от общинска администрация), както и на всички заинтересовани страни (социално-икономическите партньори и структури на гражданското общество), ранна информация за напредъка, или липсата на напредък, по заложените цели и резултати. Основната цел е да се идентифицират отклоненията или проблемите при изпълнението на поставените задачи, като по този начин се подобри осъществяването на плана/политиката и се улесни/подобри по-нататъшното развитие на процеса на реализация. В резултат на осъществяването на мониторинг могат да се направят своевременни промени в начина на изпълнение на политиките. Мониторингът има особено важна роля при дългосрочните политики и програми, които се реализират в няколко времеви фази, отнасят се до различни икономически сектори и засягат различни територии и население.

Правната рамка на процеса на мониторинг, контрол и оценка на изпълнението на Общинския план за развитие се съдържа в Закона за регионалното развитие (ЗРР) и Правилника за неговото прилагане (ППЗРР).

Съгласно чл. 23 от ЗРР, кметът на общината:

- ✓ ръководи, организира и контролира дейността по изпълнението на общинския план за развитие;
- ✓ организира изграждането, поддържането и оперирането на единната информационна система за управление на регионалното развитие на територията на общината;
- ✓ представя годишен доклад за наблюдението на изпълнението на общинския план за развитие за одобряване от общинския съвет;
- ✓ осигурява публичност и прозрачност на общинския план за развитие, както и на действията по реализацията му.

Общински съвет–Марица одобрява годишните доклади за наблюдението на изпълнението на общинския план за развитие по предложение на кмета на общината.

Общинският план за развитие на община „Марица“ е за периода 2014-2020г. (ОПР) и е приет от Общинския съвет с Решение №217 по Протокол №7 от 15.07.2014г., на основание чл.21, ал.1, т.12 и ал.2 от Закона за местното самоуправление и местната администрация.

В края на 2016г. е разработен и през 2017г. е одобрен актуализиран списък с проекти (програмата) за реализация на Общински план за развитие на община „Марица“ за периода 2014-2020г. с Решение №13 по Протокол №2 от 26.01.2017г., на основание чл.21, ал.1, т.12 и ал.2 от Закона за местното самоуправление и местната администрация (ЗМСМА), чл.13, ал.3 и чл.24, т.1 от Закона за регионално развитие (ЗРР), чл.38, ал.4 от Правилника за прилагане на Закона за регионално развитие.

Съгласно чл.91, ал.8 от ППЗРР, годишният доклад за наблюдението на изпълнението на общинския план за развитие съдържа:

- 1.Общите условия за изпълнение на ОПР и в частност промените в социално-икономическите условия в общината;
- 2.Постигнатия напредък по изпълнението на целите и приоритетите на ОПР;
- 3.Предприети действия за осигуряване на ефективност и ефикасност при изпълнението на ОПР;
- 4.Заклучения и предложения за подобряване на резултатите от наблюдението.

Настоящият доклад представя резултатите от наблюдението и изпълнението на ОПР 2014-2020 г. на община „Марица“ за периода 01.01.2018-31.12.2018г. Докладът е разработен в съответствие с изискванията на Закона за регионално развитие и Правилника за неговото прилагане и относимите и приложими нормативни и поднормативни актове.

II. АНАЛИЗ НА СИТУАЦИЯТА И НА ПРОМЕНИТЕ В СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКИТЕ УСЛОВИЯ В ОБЩИНА МАРИЦА ПРЕЗ 2018г.

През отчетната 2018г. не се наблюдават съществени промени в социално-икономическите условия в община „Марица“. Докато до края на 90 години на миналия век водещ отрасъл е било селското стопанство, то постепенно се измества от промишлеността. Този факт оказва благоприятно влияние за развитието на общината. Благодарение на промишлеността селата не се обезлюдяват вследствие на миграция към градските центрове. Определящи за развитието на икономиката в общината са отраслите лека промишленост и селско стопанство.

1.По данни от НСИ към 31.12.2018г. населението на община „Марица“ е 31 163 човека, по данни на ГРАО към 31.12.2018г. населението на община „Марица“ по постоянен адрес е 31 434 души, при 31 354 за предходната 2017г., т.е. забелязва се тенденция на увеличение:

НАСЕЛЕНИЕ					
Година:	2014	2015	2016	2017	2018
брой	31 197	31 187	31 179	31 354	31 434

2.По данни от Дирекция „Бюро по труда „Марица“ средно годишното равнище на безработица на територията на община „Марица“ към 31.12.2018г. е 4,69%, а средногодишният брой на регистрираните безработни за 2018г. показва прогресивно намаление:

РЕГИСТРИРАНИ БЕЗРАБОТНИ ЛИЦА					
Година:	2014	2015	2016	2017	2018
брой	1 212	964	816	694	601
процент	8,66	7,39	6,2	5,32	4,61

3.Служителите в община „Марица“ утвърдени в дейност 122 „Общинска администрация“ са общо 130 щатни бройки (показани в таблицата и към тях 20 служители на изборни длъжности-приравнени на трудови правоотношения и 3 заместници), съгласно Решение №199 от 17.05.2016г. на Общински съвет „Марица“:

	В сила от 13.06.2016г.	2017г.	2018г.
По служебно правоотношение за ръководни длъжности	13	12	11
По служебни правоотношения за експерти	13	12	12

За експертен и технически състав по трудови правоотношения	101	76	136 в т.ч 79 човека в дейност 122
--	-----	----	--

4.Административната сграда на община „Марица“ се намира в областния град Пловдив, със следния адрес: гр.Пловдив, бул.“Марица“ №57А. Към 31.12.2018г. общинската администрация и 19-те кметства са снабдени със следната компютърна, информационна, периферна техника и оборудване:

№	Вид техника	Административен център - Кметства за 2016г.		Административен център - Кметства за 2017г.		Административен център - Кметства за 2018г.	
1	Брой сървъри	4	0	4	0	5	0
2	Брой настолни компютри	91	48	84	47	99	46
3	Брой преносими компютри	6	2	7	2	8	2
4	Брой матрични принтери	6	0	6	0	3	0
5	Брой графични принтери	21	8	17	8	19	8
6	Брой мултифункционални устройства	28	29	30	31	32	31
7	Брой скенери	5	0	8	0	6	0
8	Брой копирни машини	4	0	3	0	3	0

На жителите на общината са предоставени нови възможности за разплащане на местни данъци и такси и административни услуги: на каса в общинската администрация в брой, на каса в общинската администрация чрез ПОС терминал, чрез банков превод, чрез EasyPay, чрез ePay, чрез български пощи, кампанийно на каса във всички кметства на община „Марица“ и целогодишно чрез ПОС терминал в шест кметства: Царацово, Бенковски, Труд, Войводиново, Рогош и Маноле.

От 22.11.2017г. община „Марица“ е реален участник в Система за електронен обмен на документи в държавната администрация.

5.На територията на община „Марица“ функционират 13 училища (от тях 1 средно, 1 обединено, 2 начални и 9 основни) и 16 детски градини, които са кадрово обезпечени с правоспособни учители и помощен персонал.

Година:	2015/2016	2016/2017	2017/2018
брой ученици в училищата	1 909	1 872	1852
брой учители	231	233	240

Година:	2015/2016	2016/2017	2017/2018
брой деца в детските градини	1 062	1 050	1 050
брой деца в предучилищните групи в ДГ и училищата	573	539	539
брой детски учители	93	96	100
брой групи в ДГ (вкл. яслени)	45	45	45

През 2018г. приключи проект на община „Марица“ в партньорство с ДГ „Бисер“-с.Труд и Сдружение „Асоциация Голям брат, Голяма сестра-България“-гр.Пловдив - „Заедно ръка за ръка-творим красота“, рег.№ BG05M2OP001-3.001-0075 по Оперативна програма "Наука и образование за интелигентен растеж" (ОП НОИР 2014-2020г.), Процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG05M2OP001-3.00

"Подкрепа за предучилищното възпитание и подготовка на деца в неравностойно положение". Стойността на проекта е 317 870,00 лв.

Проектът цели да се създадат условия за подпомагане на децата от етническите малцинства, да се изградят като пълноценни граждани и за успешната им професионална, социална и личностна реализация, да се подобрява етническата толерантност и търпимост в община „Марица“ и др. Проектът е насочен към деца на възраст от 3 до 6 години и ще съдейства за развитие на способностите им в няколко области, а именно: български език – подпомагане ограмотяването и обогатяването на лексикалния запас от български думи; стимулиране на творческия талант, чрез бит и обичаи, занаяти и традиции на различните етноси; фолклор; изкуство; спорт и театър. Друга основна дейност е насочена към родителската общност и възможността те да станат активен участник и партньор на детската градина и началното училище в образователния процес, съпътстващата работа с децата и техните изяви, както и в привличането и задържане на децата в образованието. Изпълняваният проект допринася в голяма степен за подобряване на образователната среда в целевите участници – ДГ „Бисер“-с.Труд, ДГ „Пролет“-с.Рогош, ДГ „Буратино“-с.Костиево, ДГ „Мечта“-с.Маноле, ДГ „Лилия“-с.Манолско Конаре, ДГ „Ален мак“-с.Трилистник, ДГ „Ралица“-с.Войводиново, ДГ „Елица“-с.Бенковски, ДГ „Щастливо детство“-с.Радиново и подготвителната група към НУ „Отец Паисий“-с.Динк, както и за превръщането им в място, привлекателно за децата от ромското етническо малцинствени групи. Целите и дейностите по проекта са съобразени с дългосрочните приоритети на Стратегия "Европа 2020" и с инвестиционния приоритет по Оперативна програма "Наука и образование за интелигентен растеж" 2014-2020. Очакваните резултати от изпълнението на проекта надграждат схемите от програмен период 2007-2013.

6.Във всяко населено място на територията на община „Марица“ има функциониращо читалище, което развива активна дейност. Финансирането им се осигурява основно със средства от републиканския бюджет, но по решение на ОБС-Марица (при недостиг на средства) се предоставя и общинска субсидия, с оглед задоволяване на някои неотложни нужди на читалищата. Те са притегателната сила за младите хора в населените места. Библиотечната дейност е представена във всичките читалища, като общият библиотечен фонд е над 129 514бр., а броят посещения - над 56 хил. и над 3 200 посетители. В 10 от читалищата са създадени и се поддържат музейни сбирки. Създадените танцови и певчески колективи се включват активно в изпълнението на общинския културен календар, както и в различни фестивали и празници на територията на други общини. Самодейните състави са 83 броя с над 1 179 участника от различни възрастови групи. Има разнообразие на школи и кръжоци в по-големите села на територията на общината.

7.По решение на Общинския съвет на територията на Общината бяха разкрити и функционират 16 клуба на пенсионера. В тях се провеждат здравни беседи, консултации, чествания на рождени и именни дни, развива се художествена самодейност.

Религията, като част от бита и културата на населението, е представена от 18 сгради на православни храмове и няколко параклиса. В много селища празничната културна обредност съвпада с религиозните празници и на тях са посветени ежегодните традиционни събори.

8.*Здравеопазването и инфраструктурата на здравеопазването в община „Марица“ и през 2018 г. е представено само от доболничната помощ, като цяло в резултат на близостта на територията на общината до гр.Пловдив и улеснения достъп до здравни услуги. На територията на община „Марица“ функционират 19 здравни служби по населени места, има 26 амбулатории за индивидуална практика за първична медицинска помощ и 27 амбулатории за индивидуална практика за първична помощ

по дентална медицина. На територията на общината са разкрити: 2 филиала на индивидуални практики за специализирана медицинска помощ по педиатрия в с.Скуtare и с.Труд, 2 филиала на амбулатории за групови практики за първична помощ по дентална медицина в с.Рогош и с.Бенковски, 1 амбулатория за индивидуална практика за специализирана помощ по дентална медицина по орална хирургия в с.Строево и 1 медико-техническа лаборатория в с.Труд. Съществуват 4 броя помещения за извършване на фармацевтични услуги. Има издадено разрешение за функционирането на 1 дрогерия в с.Бенковски. Обектите с обществено предназначение на територията на община Марица са 181 бр., по данни на Регионална здравна инспекция-Пловдив за 2018 г.

9.Чуждестранните преки инвестициите в нефинансовите предприятия по данни от НСИ към 31.12.2018г.

Област/ Община	Общо	На 1 лице от населението
	Хил. евро	
Р България	24 475 195,8	3,472
Област Пловдив	1 895 015,2	2,829
Община Марица	220 053,7	7,061

Отрасловата структура на промишлеността е разнообразна: хранително-вкусова, машиностроителна, металоурежда, дървообработваща, химическа, трикотажна и др. Териториално промишлеността се развива извън населените места. Терените на бившите стопански дворове 2 380 дка са в основата на новите "стопански зони" на общината, поради относителната си обезпеченост с техническа инфраструктура, добри транспортни връзки и по-опростени процедури в инвестиционното проектиране. Към тях естествено са се присъединили и терени от смяна функционалното предназначение на земеделски земи за стопански дейности. Близостта на областния град Пловдив прави изключително бурен процесът на разрастване на стопанските зони. Доброто географско положение на територията дава бързи транспортни връзки до пазарите. Сградният фонд на промишлените предприятия е нов, техниката почти навсякъде е съвременна.

В таблицата са подадени данни от НСИ, Териториално статистическо бюро-Юг за нефинансовите предприятия по икономически дейности за община „Марица“ през 2018г.

Икономически дейности	Предпри- ятия	Произведена продукция	Нетни приходи от продажби	ДМА	Заети лица
	Брой	Хиляди левове			
ОБЩИНА МАРИЦА	1 211	1 641 409	1 938 611	628 766	12 523
Селско, горско и рибно стопанство	147	32 775	32 771	38 371	425
Преработваща промишленост	220	1 384 055	1 381 221	418 776	8 881
Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива	17	6 408	6 270	15 841	24
Строителство	39	33 956	33 923	13 068	372
Търговия; ремонт на автомобили и	467	67 371	368 282	42 919	1 678

мотоциклети					
Транспорт, складиране и пощи	59	73 439	72 859	34 193	443
Хотелиерство и ресторантьорство	78	2 602	3 913	878	179
Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения	10	980	995	351	24
Операции с недвижими имоти	38	2 562	2 030	40 312	32
Професионални дейности и научни изследвания	39	24 594	24 304	6 430	209
Административни и спомагателни дейности	21	6 398	5 700	14 621	92
Хуманно здравеопазване и социална работа	33	1 420	1 413	202	72
Култура, спорт и развлечения	5	108	144	..	7
Други дейности	35	417	421	122	52

По данни от НСИ Териториално статистическо бюро-Юг за основни показатели на нефинансовите предприятия според броя на зетите за община „Марица“ през 2017г. и 2018година.

Групи предприятия	2017г.					2018г.				
	Предприятия	Произведена продукция	Нетни приходи от продажби	ДМА	Заети лица	Предприятия	Произведена продукция	Нетни приходи от продажби	ДМА	Заети лица
	Брой	Х и л я д и л е в о в е			Б р о й	Брой	Х и л я д и л е в о в е			Б р о й
ОБЩИНА МАРИЦА	1 167	1 575 602	1 92 982	622 864	12 277	1 211	1 641 409	1 938 611	628 766	12 523
Микро до 9 заети	1 025	131 621	225 048	122 170	2 030	1 067	144 695	260 366	139 642	2 197
Малки от 10 до 49	103	133 914	260 650	129 409	2 071	107	164 860	269 546	96 592	2 212
Средни от 50 до 249	32	344 160	466 473	132 379	3 366	29	313 347	427 026	109 413	3 198
Големи над 250	7	965 907	970 811	238 906	4 810	8	1 018 507	981 673	283 119	4 916

Наблюдава се увеличение на предприятията от 2017г. в сравнение с 2018г.

По данни от НСИ средна брутна годишна заплата на наетите лица по трудово или служебно правоотношение в община „Марица“ по сектори през 2018година.

Икономически дейности	Средна работна заплата			Наети лица в частния сектор
	Общо	Обществен сектор	Частен сектор	
	левове			%
Област Пловдив	10 771	12 450	10 294	78,0
Община Марица	12 613	9 439	12 816	94,0
Селско, горско и рибно стопанство	8 597	-	8 597	100,0
Преработваща промишленост	13 651	-	13 651	100,0

Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива	23 029	-	23 029	100,0
Доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване	..	-	..	100,0
Строителство	8 370	-	8 370	100,0
Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети	11 122	-	11 122	100,0
Транспорт, складиране и пощи	8 971	..	8 869	86,0
Хотелиерство и ресторантьорство	4 838	-	4 838	100,0
Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения	11 545	-	11 545	100,0
Финансови и застрахователни дейности	60 111	-	60 111	100,0
Операции с недвижими имоти	8 152	-	8 152	100,0
Професионални дейности и научни изследвания	19 037	-	19 037	100,0
Административни и спомагателни дейности	7 650	7 330	8 069	43,0
Образование	10 034	10 115	..	1,6
Хуманно здравеопазване и социална работа	6 631	6 456	6 795	52,5
Култура, спорт и развлечения	7 230	-	7 230	100,0
Други дейности	6 617	..	6 447	86,1

По данни на НСИ, произведена продукция на лице от населението през 2017г. и 2018 година.

Област / Община	2017г.		2018г.	
	Произведена продукция	На 1 лице от населението	Произведена продукция	На 1 лице от населението
	Хиляди левове		Хиляди левове	
Област Пловдив	14 918 112	22,214	16 271 106	24,293
Община Марица	1 575 602	50,065	1 641 409	52,672

Наблюдава се увеличение на произведената продукция.

10. Данни на Областна дирекция „Земеделие“ - Пловдив, към Министерство на земеделието, храните и горите, за стопанската 2017/2018г. на територията на община „Марица“ има:

Стопанска година:	2015/2016	2016/2017	2017/2018
Размерът на земеделските земи на територията на община Марица /ха/	25 513,8	25 495,4	25 481,6
Брой регистрирани земеделски стопани	1 260	1 170	1051
Брой кооперативни сдружения	7	6	6
Площ на земите с трайни насаждения /ха/	732,8	655,3	705,8
Площ на горските насаждения /ха/	644,3	644,6	644,58

Сравнено с предходните години се наблюдава видимо намаление на броя земеделски производители и на площите.

11.Информация за животновъдните обекти на територията на община „Марица“ по данни на Областна дирекция по безопасност на храните гр.Пловдив към 31.12.2018г.:

Брой регистрирани животновъдни обекта (ферми и лични стопанства) по вида на отглежданите животни:	2016г. /бр./	2017г. /бр./	2018г. /бр./
Животновъдни обекти за едри преживни животни	394	518	360
Животновъдни обекти за овце	205	130	208
Животновъдни обекти за кози	77	66	81
Животновъдни обекти за свиня			
Животновъдни обекти за магаре			
Животновъдни обекти за кон			
Свиневъдни ферми „тип А“	2	2	2
Свиневъдни ферми „тип В“	4	4	
Пчелини	85	68	89
Ферми за кокошки-носачки	4	3	3
Ферми за патици-мюлари		13	16
Брой селскостопански животни по видове:			
говеда	4 202	3 723	4412
овце	10 256	8 003	10433
кози	698	787	754
свине	1 066	363	487
кокошки-носачки	102 070	109 750	
патици мюлари		68 000	
Брой обекти за производство на аквакултури:			
Шаранови	5	4	5

В сравнение с 2017година се наблюдава увеличение на броя на отглежданите животни.

На територията на общината функционират 4 бр. ветеринарни лечебни заведения и 1 бр. ветеринарна лаборатория.

12.Провежданата социална политика в община „Марица“ е съобразена с Европейското законодателство в областта на социалната закрила, борбата с бедността, социалната изолация и интеграцията на лица от етническите малцинства. Вниманието е насочено към развитие на редица социални услуги, ориентирани към специфичните потребности на групи от населението, които са в неравностойно положение - възрастни хора, деца и възрастни с физически и умствени (психически и ментални) увреждания и други.

13.Всичките 19 населени места на територията на община „Марица“ са водо- и електроснабдени, обезпечени са с телефонни, кабелни, интернет и транспортни връзки.

Доставчик на интернет за административния център – Coolbox, скорост до 1Gbps и за кметствата – „Булсатком“, „Ланстар“, „Виваком“, със скорост до 100Mbps. Все още съществуват амортизирани и неасфалтирани транспортни участъци (по вътрешните улици в селата), а други се нуждаят от реконструкция, доизграждане – което създава проблеми по безаварийната им експлоатация.

Транспортните услуги и по-конкретно общественят транспорт не е на нужното ниво. Между населените места от територията на община „Марица“ и гр.Пловдив има сравнително удобен обществен транспорт, но между самите населени места в

общината той не е оптимизиран или липсва като обществена услуга. Дължината на републиканска пътна мрежа, по данни от дирекция „Устройство на територията“ е:

	Автомагистрала	I-во класни пътища	II-ро класни пътища	III-то класни пътища	IV и V-то класни пътища
Дължина към 31.12.2018 г. /км./	31,500	7,300	23,500	37,700	55,440

Конфигурацията на пътната мрежа и връзките на населените места са радиално насочени предимно от и към град Пловдив (в посока север-юг). Особено важно е да се отбележи, че в община „Марица“ няма рокадни (резервни) трасета на АМ „Тракия“ (в посока изток- запад), които да обвържат комуникационно селищата. Липсват бързи връзки на община „Марица“ до някои селища от съседните общини Раковски, Калояново, Съединение и Садово. Изграждането им ще подобри достъпа на населението до трудовия пазар, оборота на товари, както и екологичното състояние, като се избегнат обходни или дублиращи маршрути.

Състоянието на настилките на по-високите класове пътища (АМ-Тракия, I-ви и II-ри клас) е добро, докато на III-то класните и общински пътища е задоволително, но на места лошо. Автомагистрала Тракия е силен фактор за икономическото развитие и урбанизацията на община „Марица“. От една страна тя осъществява бърз и удобен достъп на хора и товари; има стимулиращо въздействие върху развитие на местната икономика; производството и логистиката. От друга страна магистралата разделя територията на общината на две части, което затруднява вътрешните транспортни връзки. На АМ "Тракия" са разположени 10 пътни съоръжения, които свързват двете части на територията (в т.ч. 5 възела) и на пет места магистралата се пресича на ниво без развръзки.

В населените места на община „Марица“ има изградени само спирки на автобусния транспорт, в незадоволително материално състояние. Обслужването на населението с масов транспорт става от частни превозвачи - междуселищни автобусни линии и маршрутни линии на гр.Пловдив. Изисква се оптимизация на маршрутите, предлагани от превозвача, както и договаряне със съседните общини за по-голяма ефективност на предлаганата транспортна услуга, която да задоволява ежедневните трудови и нетрудови пътувания на населението (обучение, здравеопазване, култура). Община „Марица“ полага и ще продължи да полага значителни усилия в тези посоки. Необходимо е осигуряване на допълнителен финансов ресурс извън общинския бюджет. За съжаление Община „Марица“ не е приоритетна община съгласно критериите на Държавен фонд „Земеделие“ (ДФЗ) за финансиране на проекти за подобряване на уличната и пътна инфраструктура от Програма за развитие на селските райони (ПРСР 2014-2020г).

През 2018 г. на територията на община „Марица“ са изпълнени следните проекти по газоснабдяване, с издадени строителни разрешения:

Газифициране на ДГ „Мечта“ – с. Маноле.

Газифициране на спортната зала в ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“ – с. Труд.

Електроразпределителната мрежа на община „Марица“ е добре изградена. Всички селища на територията на общината са електрифицирани. Електроснабдяването се осъществява от електроразпределително дружество „Електроразпределение Юг“ ЕАД. Мрежата НН е въздушна.

Потреблението на природен газ и ел.енергия за 2018 г. е:

ПОТРЕБИТЕЛ:	Природен газ, nm ³	Крайна енергия, MWh
Община „Марица“ /общо/	3,960,935,000	36,856,500

Битови потребители	180,678,000	1,681,209
Индустриални потребители	3,572,287,000	33,240,131
Обществено-административни потребители	207,970,000	1,935,161

Всичките селища имат развита селищна телефонна мрежа, реализирана преди всичко с подземни телефонни кабели. На отделни места има и въздушно захранване на единични телефонни абонати. Някои по-малки села са свързани със съединителни кабели тип ТПП към по-големите АТЦ, а стопанските зони по „Голямо Конарско шосе“ и „Карловско шосе“ са захранени с ТП от междуселищните кабели. Общината има пълно покритие от действащите мобилни оператори, както и РТВ сигнал. Мрежата от пощенски станции покрива всички населени места, като се предоставят услугите доставка на писма, пратки, колетни, изплащания на пенсии и пощенски записи.

III. ПОСТИГНАТ НАПРЕДЪК ПО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЦЕЛИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ НА ОПР ВЪЗ ОСНОВА НА ИНДИКАТОРИТЕ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ

В тази част на доклада са обобщени резултатите от изпълнението на мерките, предвидени в Общинския план за развитие на община „Марица“ през периода от 01.01.2018г. до 31.12.2018г. Следвана е структурата на ОПР – приоритетни области и стратегически цели, като резултатите за изпълнението на конкретните мерки и цели са въз основа на информацията, предоставена от дирекциите и отделите в община „Марица“, външни институции и организации.

Визията за развитие на общината до 2020г. отразява кратко и ясно представата на гражданите и институциите на местната общност за желаното състояние на икономиката, физическата среща и обществените отношения. Тя е реалистична и достижима.

„СТАБИЛЕН ИНВЕСТИЦИОНЕН ИНТЕРЕС, НАСОЧЕН КЪМ УСТОЙЧИВ И ИНТЕЛИГЕНТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ, ГАРАНТИРАЩ ВИСОК ЖИЗНЕН СТАНДАРТ НА ХОРАТА, СЪХРАНЕНА ПРИРОДА И БЛАГОУСТОЕНА СРЕДА ЗА ОБИТАВАНЕ, ТРУД И ОТДИХ“

За достигане на ниво на развитие на общината, съответстващо на съвременните потребности, са формулирани три стратегически цели, които се считат за устойчиви и се разглеждат в дългосрочен план.

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 1	ПРИОРИТЕТНИ ОБЛАСТИ
ДИНАМИЧНО ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ, СТИМУЛИРАНО ОТ УСПЕШНО ПРИВЛЕЧЕНИ ИНВЕСТИЦИИ И ПАРТНЬОРСТВА, БАЗИРАНО НА ЗАВЪРШЕН ПРОИЗВОДСТВЕН ЦИКЪЛ (ИНТЕГРИРАНЕ НА ПРОДУКТИТЕ, СТОКИТЕ И УСЛУГИТЕ НА ТРИТЕ СЕКТОРА):	2 Индустрия, транспорт и логистика
	3 Природни ресурси и селско стопанство
	4 Сътрудничество и кълъстери
	5 Управление и планиране

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 2	ПРИОРИТЕТНИ ОБЛАСТИ
ПЪЛНОЦЕННИ ЖИЗНЕНА И ОКОЛНА СРЕДА, С БЛАГОПРИЯТНИ УСЛОВИЯ ЗА ОБИТАВАНЕ, ИКОНОМИЧЕСКА РЕАЛИЗАЦИЯ И КУЛТУРЕН ЖИВОТ:	1 Жизнена среда, социална сфера и културен живот
	3 Природни ресурси и селско стопанство
	5 Управление и планиране

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 3	ПРИОРИТЕТНИ ОБЛАСТИ
---------------------	---------------------

Приоритетните области за развитие на община „Марица“ произтичат от визията за развитие и поставените стратегически дългосрочни цели. Те определят посоката на развитие и рамката на инвестиционни усилия от страна на общината. Приоритетните области представляват сферите за действие, където следва да се концентрират финансовите ресурси и общинските инициативи. Съобразно структурата на стратегията, приоритетите не са директно обвързани и подчинени само на една определена стратегическа цел, а допринасят за постигането на повече от целите.

Приоритетните области са организирани като съчетание от прецизно формулирани мерки, разкриващи какви дейности и проекти трябва и може да се реализират в общината. Различните мерки в една или повече области са тематично свързани, за да се осигури по-голяма ефективност. Мерките са отворени и се конкретизират с допълнителни проекти през целия програмен период.

Реализирането на стратегическите цели на ОПР се осъществява посредством специфични мерки в 5 приоритетни области.

1. Резултати от изпълнението на:

Приоритетна област 1: Жизнена среда, социална сфера и културен живот (съдържаща общо 11 мерки, насочени към/за подобряване на жизнената среда, социалната сфера и културния живот в община Марица, а именно):

- *Мярка 1.1. Подобряване на съществуващите, планиране и изграждане на нови места за спорт и отдих;*
- *Мярка 1.2. Оптимизиране на услугите свързани с доболничната медицинска и стоматологична помощ;*
- *Мярка 1.3. Осигуряване на необходимите места в детските градини и оптимизиране на образователната система съобразно нуждата от качествени образователни услуги и демографските тенденции;*
- *Мярка 1.4. Насърчаване на младежкото развитие за постигане на високо образователно равнище, качествена заетост и благоприятна демографска характеристика;*
- *Мярка 1.5. Прилагане на методите „учене чрез работа“ и „учене през целия живот“ за повишаване на икономическата активност и заетостта сред всички възрастови и етнически групи;*
- *Мярка 1.6. Изграждане на необходимата среда за предоставяне на пълноценни социални услуги, вкл. от резидентен тип, и разнообразен културен живот на социалните групи в риск и затруднено положение;*
- *Мярка 1.7. Осъвременяване на сградния фонд и функциите на читалищата;*
- *Мярка 1.8. Реновиране и консервация на църкви и засилване ролята на църковните настоятелства в осъществяването на социални дейности;*
- *Мярка 1.9. Систематизиране, проучване и осигуряване на ресурси и инициативи за представяне на археологическото и архитектурно наследство в общината;*
- *Мярка 1.10. Съхраняване и споделяне на местните исторически разкази и легенди, специфика на народното творчество и селския начин на живот;*
- *Мярка 1.11. Насърчаване мотивацията на младите хора за собственото им развитие и ефективната им реализация в обществения живот чрез създаване на МИКЦ на територията на община Марица.*

Данни от разчет за финансиране на капиталовите разходи за периода от 01.01.2018г. до 31.12.2018г.:

1. Основен ремонт и енергийна ефективност на ДГ "Пролет" в с.Царацово – 529 405,00лв.
2. Прилагане на мерки за енергийна ефективност ДГ "Буратино" в с.Костиево – 7 200,00лв.
3. Основен ремонт НУ" Св. Климент Охридски", с.Войсил – 3 044,00лв.
4. Подмяна и ремонт на детски площадки с.Граф Игнатиево , с.Войводиново , с.Манолско Конаре – 47 519,00лв.
5. Подмяна и ремонт на фитнес площадки с.Рогош , с.Манолско Конаре – 39 175,00лв.
6. Основен ремонт и енергийна ефективност на общинска сграда – здравна служба с.Маноле – 152 686,00лв.
7. Придобиване на компютри и хардуер /обща държавни служби, отбрана и сигурност, образование/ – 33 724,00лв.
8. Изграждане на интернет мрежа СУ с.Маноле – 8 046,00лв.
9. Придобиване на друго оборудване, машини и съоръжения /почивно дело, култура, религиозни дейности/ – 47 254,00лв.
10. Придобиване на друго оборудване, машини и съоръжения /икономически дейности и услуги/ – 95 032,00лв.
11. ДГ в УПИ IV – детска градина кв.40а, по плана на с.Граф Игнатиево - II етап – 81 619,00лв.
12. Изграждане на физкултурен салон ОУ"Граф Н. Игнатиев", с.Граф Игнатиево – 15 000,00лв.
13. Физкултурен салон в УПИ -1-784-училище, с.Труд – 65 716,00лв.
14. Проектиране и изграждане на площад – с.Войводиново – 89 778,00лв.
15. Актуализация на прединвестиционни проучвания, свързани с изграждане на инсталация за компониране на отпадъци – 35 880,00лв.
16. Изграждане и обновяване на спортни площадки в с.Ясно поле и с.Желязно – 9 912,00лв.
17. Проектиране на зала – с.Крислово – 3 600,00лв.
18. Изграждане на общинска сграда – здравна служба с.Костиево – 34 577,00лв.

В изпълнение на Мярка 1.2. Оптимизиране на услугите свързани с доболничната медицинска и стоматологична помощ през 2018 година община „Марица“ реализира проект „Прилагане на мерки за енергийна ефективност в община „Марица“ – Здравна служба с.Маноле, финансирана от НДЕФ и съфинансиран от община „Марица“.

Договор №069-ИПК с Национален доверителен екофонд е подписан на 03.04.2018г. и приключва на 26.06.2018г. Основните дейности по проекта са свързани със строително-монтажни работи (СМР), строителен надзор, инвеститорски контрол и авторски надзор. Основните цели на проекта са свързани с изпълнението на следните енерго-спестяващи мерки (ЕСМ):

- ЕСМ 1- топлоизолиране на външните стени на сградата
- ЕСМ 2- подмяна на дограмата на сградата
- ЕСМ 3- топлоизолация на под
- ЕСМ 4- топлоизолиране на покрива на сградата
- ЕСМ 5- подмяна на осветителни тела и ел.инсталация.

Финансирането на Зеления проект се осигурява от Инвестиционна програма за климата.

В изпълнение на Мярка 1.3. Осигуряване на необходимите места в детските градини и оптимизиране на образователната система съобразно нуждата от качествени образователни услуги и демографските тенденции през декември 2018г. община „Марица“ продължава изпълнението на проект „Прилагане на мерки за енергийна ефективност в община „Марица“ – ЦДГ „Буратино“, с. Костиево, финансиран от НДФФ и съфинансиран от община „Марица“. През месец декември 2018г. е подписан договор с нов изпълнител по осъществяване на мерките за енергийна ефективност – строително-монтажни работи. Дейностите по реализацията на проекта продължават и през 2019г. Финансирането на Зеления проект се осигурява от Инвестиционна програма за климата.

В изпълнение на Мярка 1.6. Изграждане на необходимата среда за предоставяне на пълноценни социални услуги, вкл. от резидентен тип, и разнообразен културен живот на социалните групи в риск и затруднено положение община „Марица“ продължава политиката си по предоставяне на социални услуги и работа с хора в неравностойно положение и риск.

На територията на общината е създаден Център за интегрирани социални услуги в с.Крислово, който е финансиран по проект №BG05M9OP001-2.002-0116-C001 „Център за интегрирани социални услуги“, по процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ № BG05M9OP001-2.002 „Независим живот“, по ОП „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020г. В началото на 2018г., като продължение на проекта във връзка с предоставяне на социални услуги на нуждаещите се лица, община „Марица“ подписа Споразумение за партньорство с АСП-№ФС01-0105/17.01.2018г. за предоставяне на социалната услуга „Личен асистент“. Към 31.12.2018г. са включени общо 98 потребители на услугата, 5 от които деца. На същите са предоставени и услугите на социален работник от месец март 2018г. до края на месец декември 2018г. Осигурен е по-висок стандарт на живот на лица с трайни увреждания и самотно живеещи хора, които са социално изолирани и не са в състояние сами да организират бита си, да поддържат хигиената в дома си и предотвратяване на зависимостта им от институционализиран тип грижи.

В Дневен център за възрастни хора в пенсионна възраст с.Строево се предоставят услуги през цялата 2018г. на 22 потребители. Основните дейности в центъра са: провеждане на процедури, включително индивидуални рехабилитационни; организиране на индивидуални и групови консултации със специалисти по медико-социални проблеми; организиране на храненето на възрастните хора; предоставяне на услуги за повишаване на социалния и здравния статус и организиране на занимания по интереси.

Във връзка с чл.6, ал.1 и 2, чл.7 и чл.8 от Правилника за прилагане на Закона за закрила на детето Комисията за детето в общината ежегодно изготвя „Общинска програма за детето“, съвместно с Дирекция „Социално подпомагане „Марица“, РУП-с.Труд, РИО-гр.Пловдив, РЗИ-гр.Пловдив. Програмата за 2018г. е приета с Решение на Общински съвет „Марица“ №161, взето с Протокол №6 от 24.04.2018г. Важно е да се отбележи, че като част от програмата е и Социалната услуга „Приемна грижа“, която включва дейности по набиране и оценяване на кандидати за приемни семейства, обучение, взаимно адаптиране, настаняване и отглеждане на дете в приемно семейство, подкрепа и наблюдение. В община „Марица“ през 2018г. има 6 професионални семейства, които работят по проект „Приеми ме“, финансиран по ОП „РЧР“ 2014-2020г. Община „Марица“ е включена в проекта от 01.11.2016г. Проектът продължава до края на 2020г.

През 2018г. община „Марица“ работи и по Национална програма за заетост и обучение на хора с трайни увреждания“, финансирана със средства от държавния бюджет. Основна цел на програмата е повишаване пригодността за заетост и

осигуряване на заетост на регистрирани в Дирекция „Бюро по труда“ безработни хора с трайни увреждания или преминали успешно курс на лечение за зависимост към наркотични вещества хора в трудоспособна възраст, като предпоставка за преодоляване на социалната им изолация и за пълноценното им интегриране в обществото.

През 2018г. община „Марица“ работи и по Регионална програма за заетост – Договор №607-0057/18-31002 от 30.05.2018г., като от 01.06.2018г. са назначени 4 лица на длъжност „общ работник“ в три населени места на територията на общината за период от 6 месеца.

В община „Марица“ до този момент отрасъл „Туризъм“ не е добре развит, но е с голям потенциал, поради наличието на все още неекспонирано културно историческо наследство. Приходът от туристически данък за 2018 г. е 2 529,14 лева.

През 2017г. приключи изпълнението на проект „Музей на открито „Малтепе“, изпълнен в партньорство с Областна администрация с административен център гр.Пловдив и Регионален археологически музей-гр.Пловдив. Безвъзмездното финансиране е от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство, по програма БГ08 „Културно наследство и съвременни изкуства“ и е на стойност 1 507 712,53 лева. Създаден бе Културно-информационен център с приемна сграда информационен център, открити и покрити площи за експозиция и учебна археология.

Освен постоянната експозиция, през 2018 година културният център е дом на разнообразие от занаятчийски работилници, тематични изложби, възстановки и мероприятия, чрез които деца, ученици и подрастващи могат да се запознаят с културно-историческото ни наследство. За тази цел центърът разполага професионална пещ за изпичане на глина, грънчарско колело, глиномес, стан за тъкане, работни маси за учебна археология. В „Работилница за деца и възрастни“, малки и големи могат да придобият умения в различни видове занаяти традиционни за древните обитатели на нашите земи – грънчарство, керамика, ритуална направа на подници, археология и тъкачество. Посетители и местни жители стават участници във възстановки на древни тракийски ритуали. Информационният център разполага с мултимедийно оборудване, даващо възможност за използване на модерни похвати за представяне на съдържание чрез звук, картина и светлина. Залата е оборудвана с мултимедийна техника и е подходяща за провеждане на обучения, презентации, конференции, тиймбилдинги, бизнес срещи и др.

Могилата „Малтепе“ в село Маноле е една от най-големите на балканския полуостров, но нейното съществуване и тайни оставаха в страни от общественото внимание. Реализирането на проекта, цели да увеличи културното наследство и е насочено към повишаване вниманието и интереса към община Марица. Изградената инфраструктура осигурява достъп на широката общественост до КИЦ „Малтепе“ и могилата.

През 2018г. над 1200 деца /от общината и областта/ посетиха обекта и успяха да се запознаят и сами да приложат определени техники за работа с глина и да изработят и украсят сами глинен съд. Бяха организирани и два майсторски класа по грънчарство включващи следните теми: ръчни грънчарски техники, подготовка на материала с помощта на глиномес, демонстрация на работа с грънчарско колело, печене на глинени съдове в грънчарска пещ, полиране, глйджосване, изработка на платки с ролер и др.

За първа година единадесет училища, обединени от ЦМЕДТ „Амалипе“ по проект „Всеки ученик ще бъде отличник“ под патронажа на Кмета на Община Марица организираха Регионален форум на тема „Иновативни практики за интеркултурно взаимодействие на заинтересованите страни в образованието“, в който участваха над 120 учители. Като част от културната програма съпътстваща форума, учителите посетиха КИЦ „Малтепе“, разгледаха експозицията и работиха в работилницата за древни занаяти.

Община „Марица“ разполага с възможност за развитие на туризма, макар и по ограничени в сравнение с други райони на България, но се открояват няколко основни

проблема, оказващи неблагоприятен и/или задържащ ефект върху развитието на туризма в общината-недостатъчно развита туристическа инфраструктура; липса на финансов ресурс за поддръжката на туристическите обекти, за изграждане на атракциони; липса на хотели и места за настаняване в общината и други.

2. Резултати от изпълнението на:

Приоритетна област 2: Индустрия, транспорт и логистика (съдържаща общо 8 мерки, насочени към/за поддържане на инвеститорския интерес към индустрията, транспорта и логистиката в община Марица, а именно):

- *Мярка 2.1. Осигуряване на съвременни и свързани с републиканската пътна мрежа складови и логистични бази;*

- *Мярка 2.2. Изграждане на модерни индустриални зони, осигурени с удобен транспортен достъп и с подходящи пространства за обслужващи, търговски и смесени функции;*

- *Мярка 2.3. Развитие на традиционните и перспективните отрасли на индустриалния сектор – хранително-вкусова промишленост, металообработване и машиностроене, дървообработване и производство на мебели, производство на химически продукти;*

- *Мярка 2.4. Обновяване и адаптиране за съвременни икономически цели на съществуващите стопански дворове;*

- *Мярка 2.5. Прилагане на подходи и стратегии за развитие капацитета на наличните и създаване на нови МСП в приоритетните икономически отрасли;*

- *Мярка 2.6. Рехабилитация на съществуващите и изграждане на липсващите транспортни връзки между села от общината;*

- *Мярка 2.7. Изграждане на рентабилни обходни пътища и пътни възли за подобрена връзка с/между основната автомобилна и жп инфраструктура;*

- *Мярка 2.8. Оптимизиране на междуселищния обществен транспорт в рамките на общината, както и на връзките ѝ с град Пловдив и с летище Пловдив.*

Данни от разчет за финансиране на капиталовите разходи за периода от 01.01.2018г. до 31.12.2018г.

1. Изграждане на повдигнати пешеходни пътеки - 0 лв.
2. Изграждане на спирки - 11 810,00лв.

3. Резултати от изпълнението на:

Приоритетна област 3: Природни ресурси и селско стопанство (съдържаща общо 12 мерки, насочени към/за опазване и разумно използване на природните ресурси на селското стопанство в община Марица, а именно):

- *Мярка 3.1. Опазване на почвите от замърсяване и от неподходящо застрояване, с оглед запазване на земеделската им функция;*

- *Мярка 3.2. Опазване на водните ресурси в общината чрез обновяване на мрежите, съоръженията и оборудването на водоснабдителната и канализационна система, вкл. и системите за третиране на отпадъчните води;*

- *Мярка 3.3. Рекултивация и възстановяване ландшафта на неефективни кариери за инертни материали;*

- *Мярка 3.4. Гарантиране опазването на защитените територии и зони в общината, популяризиране на природните им богатства с развитието на екотуризъм;*

- *Мярка 3.5. Доразвитие на зелената система в общината за ограничаване шумовото замърсяване, подобряване качеството на атмосферния въздух и защита на земеделската продукция – изграждане на защитни зелени пояси и крайпътно озеленяване;*

•Мярка 3.6.Провеждане на регулярен мониторинг на качеството на околната среда, на основните източници на замърсявания и на възможните природни рискове;

•Мярка 3.7.Развитие, популяризиране и утвърждаване на общината като център на професионалното образование в областта на земеделието;

•Мярка 3.8.Обновяване и поддържане на напоителните мрежи и съоръжения за увеличаване на поливните земеделски площи;

•Мярка 3.9.Стимулиране на интензивно земеделие на база приоритетно отглеждане на традиционните за общината култури – зърнени култури, зеленчуци, трайни насаждения и ориз;

•Мярка 3.10.Подобряване на материалната база и техническото оборудване на животновъдните стопанства с оглед възстановяване значимостта на отрасъла;

•Мярка 3.11.Осигуряване на единен маркетинг на земеделската продукция в общината и подпомагане сертифицирането на местни продукти;

•Мярка 3.12.Развитие на газопреносната и газоразпределителната мрежа, съпътствано от целенасочено стимулиране на газопотреблението в бита и индустрията.

Данни от разчет за финансиране на капиталовите разходи за периода от 01.01.2018г. до 31.12.2018г.

1. Отводняване на улици – 182 390,00 лв.
2. Изграждане на поливна система на археологически комплекс „Малтепе“ – 14 372,00лв.
3. Външно водопроводно отклонение за общински имот XVIII 502.93, в с.Костиево – 3 043,00лв.
4. Придобиване на транспортни средства – 29 900,00 лв.
5. Покриване канал с.Царацово – 35 965 лв.
6. Придобиване на стопански инвентар – 21 588,00 лв.
7. Изготвяне на работен проект за обект: „Пречиствателна станция за отпадъчни води с.Маноле и с.Манолско Конаре за 3500 ЕЖ в УПИ 035073 – масив 35, землище с.Маноле, община Марица“ – 36 000,00лв.

През 2018г. се изпълнява проект „Изграждане на компостираща инсталация за разделно събрани зелени и/или биоразградими отпадъци, включително осигуряване на необходимото оборудване и на съоръжения и техника за разделно събиране на зелени и биоразградими отпадъци на територията на община Марица“, финансиран по процедура чрез директно предоставяне BG16M1OP002-2.005 „Проектиране и изграждане на компостиращи инсталации за разделно събрани зелени и/или биоразградими отпадъци“, по приоритетна ос 2 „Отпадъци“ на Оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“, съфинансирана от Европейския фонд за регионално развитие и Кохезионния фонд на Европейския съюз. Административен договор № Д-34-31от 04.06.2018 г. 140/04.06.2018 г. (ИСУН НОМЕР BG16M1OP002-2.005-0002-C01). В рамките на проекта се изпълняват следните дейности:

1. Инженеринг – проектиране, строителство, доставка и авторски надзор при изграждане на компостираща инсталация за разделно събрани зелени и/или биоразградими отпадъци за нуждите на община „Марица“, област Пловдив.

2. Доставка и монтаж на необходимата мобилна техника за функциониране на компостиращата инсталация и за организиране на разделното събиране на зелен и дървесни отпадъци.

3. Изготвяне на комплексен доклад за оценка на съответствието на работен инвестиционен проект за компостираща инсталация за разделно събрани зелени и/или биоразградими отпадъци, обслужваща нуждите на община „Марица“, област Пловдив и осъществяване на независим строителен надзор при реализация на проекта.

4. Предварителни дейности при разработване на проектно предложение за изграждане на компостираща инсталация за разделно събрани зелени и/или биоразградими отпадъци, включително осигуряване на необходимото оборудване и на съоръжения и техника за разделно събиране на зелени и биоразградими отпадъци на територията на община „Марица“.

5. Организация и управление на проект „Изграждане на компостираща инсталация за разделно събрани зелени и/или биоразградими отпадъци, включително осигуряване на необходимото оборудване и на съоръжения и техника за разделно събиране на зелени и биоразградими отпадъци на територията на община „Марица“.

6. Осъществяване на дейности по информация, комуникация и визуализация на проекта.

Източници на финансиране: ЕФРР, Държавния бюджет на РБългария, Собствен принос на Община Марица. Общата стойност на проекта – 5 537 080,47 лева, от които:

Безвъзмездна финансова помощ – 3 510 918,71 лева от Европейския фонд за регионално развитие и 619 573,89 лева – национално съфинансиране от държавния бюджет на Република България и собствен принос – 493 365,67 лева.

Основна цел на проекта е да подпомогне община „Марица“ при изпълнение на дейностите за намаляване на количеството депонирани зелени и биоразградими отпадъци чрез въвеждане на система за разделното им събиране и рециклиране - оползотворяване, съгласно целите на приоритетна ос 2 на ОПОС 2014-2020. Кметът на общината носи отговорност за постигане целите разписани в българското и европейски законодателство, а именно Закона за управление на отпадъците, националния план за управление на отпадъците 2014-2020, Директива 2008/98/ЕО, както и всички подзаконовни нормативни документи, свързани с йерархията при управлението на отпадъците. С изпълнението на дейностите по се подпомага постигане на целите на община „Марица“ за ограничаване количеството на депонираните биоразградими отпадъци, което ще спомогне и за постигането на националните цели за ограничаване на количеството на депонираните биоразградими отпадъци до 2020г. до 35% от общото количество на същите, образувани през 1995г., както и увеличаване делът на разделно събраните и оползотворени биоотпадъци на ниво регион.

През 2018г. е подписан договор с ДФ „Земеделие“ за реализация на проект „Рехабилитация и реконструкция на водопроводна мрежа в с.Граф Игнатиево, община „Марица“ – Договор №16/07/2/2/00395 от 27.06.2018г. за отпускане на безвъзмездна финансова помощ по подмярка 7.2 „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаб инфраструктура“ от Мярка 7 „Основни услуги и обновяване на селата в селските райони“ от ПРСР 2014-2020г., съфинансирана от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони. Общата цел на проекта е рехабилитация и реконструкция на водопроводна мрежа в с.Граф Игнатиево, община „Марица“. По проекта се предвижда да се извърши реконструкция и рехабилитация на водопроводната мрежа на с. Граф Игнатиево. Останалите дейности по проекта са авторски надзор, строителен надзор, както и консултантски услуги за управление и отчитане. Всички дейности ще стартират през 2019г.

4.Резултати от изпълнението на:

Приоритетна област 4: Сътрудничество и клъстери (съдържаща общо 5 мерки, насочени към/за осъществяване на сътрудничество и изграждане на клъстери в община Марица, а именно):

•*Мярка 4.1.Стимулиране на партньорства между Община Марица и неправителствения сектор за осигуряване на по-качествени и по-разнообразни социални дейности и културен живот;*

•Мярка 4.2.Формиране на трайни партньорства между Община Марица и други общини от региона – междуобщинско сътрудничество в областите образование, здравеопазване, селско стопанство, индустрия, туризъм и транспорт;

•Мярка 4.3.Активна роля на Община Марица в планирането и развитието на регионалната икономика;

•Мярка 4.4.Създаване на нови клъстери и развитие на техния капацитет, продукти и услуги;

•Мярка 4.5.Обособяване на устойчив икономически цикъл в общината, базиран на връзките между професионално образование-добив на ресурси-производство-логистика-транспорт-търговия.

Данни от разчет за финансиране на капиталовите разходи за периода от 01.01.2018г. до 31.12.2018г.

1. Капиталови трансфери за организации с нестопанска цел – 26 500,00лв.

Няма реализирани дейности по тези мерки през 2018 г.

5.Резултати от изпълнението на:

Приоритетна област 5: Управление и планиране (съдържаща общо 7 мерки, насочени към/за усъвършенстване на управлението и планирането в община Марица, а именно):

•Мярка 5.1.Координирано прилагане на Общия устройствен план на Община Марица и Общинския план за развитие на общината за периода 2014-2020, заедно с прилежащите секторни документи;

•Мярка 5.2.Увеличаване капацитета на общинската администрация за адекватно разработване и ефективно управление на проекти, вкл. финансирани от Фондовете на ЕС и по модела на ПЧП;

•Мярка 5.3.Оптимизиране на транспортната схема на Община Марица и създаване на предпоставки за по-добри вътрешна и външна свързаност и достъпност;

•Мярка 5.4.Осигуряване на устройствена основа за обособяване и изграждане на конкурентоспособни терени за складови и производствени дейности, в съответствие с предвижданията на Общия устройствен план на общината;

•Мярка 5.5.Провеждане на устройствената политика на Община Марица с оглед предоставяне на привлекателни условия за частни инвестиции при отчитане съображенията за опазване на ценни земеделски земи;

•Мярка 5.6.Развитие на инструментите за електронно управление и обслужване, вкл. чрез разработването и поддържането на интегрирана ГИС платформа;

•Мярка 5.7.Обезпечаване на жителите на общината от разнообразни функции и дейности като се формират взаимодействащи си групи от села, според концепциите от Общия устройствен план на община Марица.

Данни от разчет за финансиране на капиталовите разходи за периода от 01.01.2018г. до 31.12.2018г.

1. Придобиване на програмни продукти и лицензи за програмни продукти – 7 602 лв.

Няма реализирани дейности по тези мерки през 2018г.

По данни на Информационна система за управление и наблюдение на средствата от ЕС в България (ИСУН 2020) през 2018г. от бизнеса са подписани с оперативните програми и се изпълняват 10 проекта на територията на община „Марица“, финансирани по мерките, публикувани от МИГ ОБЩИНА „МАРИЦА“:

бенефициент	местонахождение	Наименование на проекта	Оперативна програма	Обща стойност
115876932 4Д-ПЛОВДИВ ЕООД	с. Труд	Подобряване на производствения капацитет на 4Д – ПЛОВДИВ ЕООД чрез внедряване на ново производствено оборудване	Иновации и конкурентоспособност	285 000.00
120544100 АМЕКС ТОЙС ООД	с. Труд	Повишаване конкурентоспособността на „Амекс Той“ ЕООД	Иновации и конкурентоспособност	260 062.00
115647133 СТОВИ 1 ЕООД	с. Труд	Подобряване на производствения капацитет в СТОВИ 1 ЕООД	Иновации и конкурентоспособност	140 000.00
160100839 ГАП – 07 ЕООД	с. Войводиново	Създаване на добри и безопасни условия на труд в „ГАП-07“ ЕООД	Развитие на човешките ресурси	99 990.00
115158929 КРАН ЕООД	с. Калеквец	Подобряване условията на труд в „КРАН“ ЕООД	Развитие на човешките ресурси	91 322. 00
203035407 ЛАНСТАР ООД	с. Войводиново	Подобряване условията на труд, постигане на устойчива заетост и повишаване качеството на труд в ООД Ланстар	Развитие на човешките ресурси	34 650.48
115628880 ЛОЗАНА – 62 ЕООД	с. Радиново	Добри и безопасни условия на труд в „Лозана – 62“ ЕООД	Развитие на човешките ресурси	91 459.28
200140666 ПинаДе ЕООД	с. Скутаре	Осигуряване на добри и безопасни условия на труд в „ПинаДе“ ЕООД	Развитие на човешките ресурси	67 265.00
115344296 РЕФАН БЪЛГАРИЯ ООД	с. Труд	Подобряване условията на труд в РЕФАН БЪЛГАРИЯ ООД	Развитие на човешките ресурси	56 100.00

201766452 УЕБ ПРИНТ ООД	с. Строево	По-здрави и по-безопасни условия на труд в „УЕБ ПРИНТ“ ООД	Иновации и конкурентоспособност	15 978.05
-------------------------------	------------	--	---------------------------------	-----------

През отчетната 2018 година са реализирани дейности по смяна статута на земеделски земи за неземеделски нужди, производствени складове, жилищни и обществено-обслужващи дейности в зависимост от конкретните инвестиционни намерения на собствениците и съгласно одобрения Общ устройствен план на община Марица. По данни от дирекция „Общинска собственост“ за 2018 г. броя на населените места с отредени имоти за строеж на социални жилища са по чл. 49а от ЗОС:

№	Населено място	Брой имоти	Обща площ /кв.м./
1	Бенковски	1	1 039
2	Войводиново	21	11 899
3	Войсил	8	6 186
4	Граф Игнатиево	4	3 486
5	Динк	18	10 000
6	Калековец	4	3 298
	Костиево	5	3 105
	Маноле	9	5 527
	Манолско Конаре	5	3 238
	Радиново	1	461
	Скутаре	4	2 674
	Трилистник	1	509
	Труд	7	4 173
	Царацово	2	1 744
	Ясно поле	1	774

По данни от дирекция „Устройство на територията“ през 2018г. са издадени 364бр. разрешения за строеж.

Системата от индикатори е част от системата за наблюдение, оценка и актуализация на ОПР. Тя е основен инструмент за проследяване на заложените в ОПР цели, приоритети и мерки. Благодарение на измеримостта, системата от индикатори дава възможност да се отчете напредъкът и влиянието на дадена политика на местно ниво.

Индикаторите, в съответствие с които се оценява ефективността от изпълнението на ОПР за 2018г. са отразени в Приложение 1 и Приложение 2.

IV.ПРЕДПРИЕТИ ДЕЙСТВИЯ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ЕФЕКТИВНОСТ И ЕФИКАСНОСТ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ОПР

1.Мерки за наблюдение и създадени механизми за събиране, обработване и анализ на данните в Общинския план за развитие на община Марица за периода 2014-2020г. с цел осигуряване на ефективност и ефикасност на стратегическото планиране, програмиране, управление и ресурсното осигуряване на местното развитие е заложено да се създаде система за наблюдение и оценка на изпълнението на ОПР.

Предмет на системата за наблюдение и оценка:

- изпълнението на целите и приоритетите на Общинския план за развитие, съгласно определени физически и финансови индикатори;
- организацията и методите на изпълнение, прилагани от органите за управление;
- предприетите мерки за осигуряване на информация и публичност за резултатите от изпълнението на плана за развитие.

Системата за наблюдение и оценка на изпълнението на ОПР 2014-2020г. съдържа следните елементи:

1)Източници, начини и периодичност за събиране, обработка и анализиране на информация;

2)Индикатори за наблюдение и оценка:

- индикатори за резултат;
- индикатори за въздействие;

3)Органи за наблюдение на ОПР, организация и методи на тяхната работа.

Орган за наблюдение на Общинския план за развитие на община Марица е Общинският съвет. В процеса на наблюдение на изпълнението на ОПР, общинският съвет осигурява участието на заинтересуваните органи, организации, физически и юридически лица при спазване на принципа за партньорство, публичност и прозрачност при изпълнението на Общинския план за развитие.

Общинската администрация няма специално обособени механизми за събиране, обработка и анализ на данни. В последните години финансиране на различни видове дейности се търси предимно чрез проекти по Оперативните програми и Структурните инвестиционни фондове на Европейския съюз и други донорски програми.

Наблюдението върху резултатите от реализиране на Общинския план за развитие се осъществява посредством:

- анализ на индикаторите за резултат и въздействие, които са разписани за постигане във всеки един от проектите с външно или собствено финансиране;
- анализиране на данни от общински регистри за различните публични услуги, предлагани от общината;
- набиране на статистическа информация от различни институции и анализ на данните;

4)Система на докладване и осигуряване на информация и публичност

В съответствие с чл.91, ал.2 от ППЗРР, за резултат от наблюдението на изпълнението на ОПР се разработва годишен доклад.

2.Преглед на проблемите, възникнали в процеса на прилагане на Общинския план през съответната година, както и мерките за преодоляване на тези проблеми:

Както беше посочено ОП е средносрочен планов документ, който в процеса на неговата реализация се сблъсква с не един проблем, които са общи за всички общини на територията на Република България.

Един от основните е йерархичната връзка на планирането. В плановата структура ОПР е документ, който е най-отдолу и над него са областната стратегия, регионалният план на съответния район за планиране, Национална стратегия за регионално развитие, Оперативните програми, финансирани от фондовете на ЕС, Национален план за развитие и др.

Едно от основните затруднения, пред които са изправени общините в т.ч. и община „Марица“ е, че много голяма част от заложените конкретни проекти са пряко обвързани с приоритетните оси на съответните оперативни програми. Друго затруднение е, че от идентифицираните проекти до финансиране достигат много малко.

При изпълнението на плана се изпълняват проектни предложения и дейности, които допринасят едновременно до реализирането на повече от една мярка, специфична цели и приоритет. В процеса на отчитане това води до припокриване на дейности и средства, което затруднява проследяването и оценката на резултатите.

3. Мерки за осигуряване на информация и публичност на действията по изпълнение на ОПР

Съгласно Закона за регионално развитие и Правилника за неговото прилагане, кметът на общината и общинският съвет осигуряват информация и публичност на Общинския план за развитие в съответствие със своите компетенции.

Главната цел на действията за прилагане на принципа за информация и публичност и на принципа за партньорство е да се осигури прозрачност и да се информират заинтересованите страни и участниците в процеса на формирането и прилагането на местната политика за устойчиво развитие, относно очакваните резултати и ползите за местната общност като цяло, както и да се мотивират заинтересованите страни за активно участие в процеса на реализация.

Съобразно спецификата и традициите в общината основните канали за осигуряване на информация и публичност на действията по изпълнение на Общинския план за развитие на община „Марица“ за период 2014-2020г. са следните:

- Интернет страницата на общината, като средство за въвличане на широката общественост в работата по разработването и прилагането на плана;
- Заседания на общинския съвет, който като основен орган за наблюдение на ОПР осигурява необходимата информация за оценка, координация и разпределение на отговорностите между отделните структури в общинската администрация (изпълняващи ОПР), поддържа комуникацията с централните и местни институции и приема годишните доклади на кмета на общината за наблюдение и изпълнение на ОПР;
- Подробна информация за проектите – подадени и финансирани, изпълнени, в процес на изпълнение. Пресконференции, като част от дейности по отделните проекти с цел информиране и запознаване на местната общност и заинтересованите страни, в т.ч. и целевите групи за дадения проект – основни дейности, заложените цели, очаквани резултати и т.н.;
- Стриктно спазване изискванията на съответната оперативна програма за информираност и публичност.

4. Мерки за постигане на необходимите съответствия на ОПР със секторните политики, планове и програми на територията на общината;

Общинският план за развитие (ОПР) на община „Марица“ е основен елемент от системата документи за стратегическо планиране и програмиране на регионалното развитие. Разработен е по договор за предоставяне на БФП №13-13-101/13.11.2013г. по проект „Ефективна координация за стратегическо планиране и мониторинг на политиките на община „Марица“, Приоритетна ос 1 „Добро управление“, Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд.

Общинският план за развитие на община „Марица“ за 2014-2020г. интерпретира и отразява приоритетите на Националната стратегия за регионално развитие на Република България (2012-2022) по отношение на ключовите области на регионално и местно развитие, свързани с икономическо, социално и териториално сближаване и балансирано развитие. Реализацията на формулираните специфични цели и мерки от Плана за развитие ще спомогнат за реализиране на стратегическите цели на Регионалните планове за развитие на районите от ниво 2 (2014-2020) и Областните стратегии за развитие (2014-2020), които са насочени към повишаване на конкурентоспособността и заетостта, инфраструктурното развитие и достъп, устойчивост и социално включване. Стратегията е съобразена с действащата нормативна уредба на национално, регионално и местно ниво и с новата кохезионна политика на ЕС. По същество тя представлява интегрална част от пакета стратегически и планови документи, характеризиращи социално-икономическото и пространствено развитие на страната, региона, областта и общината в перспектива до 2020г.

Необходимо е да се направи преглед и се изготвят и/или актуализират документите (стратегии, програмите, плановете, наредбите, правилата), които са свързани с прилагането, изпълнението и отчитането на отделните секторни политики, които са в правомощията на органите на местно самоуправление.

5. Мерки за прилагане принципа на партньорство;

Партньорският модел на управление е необходим за бъдещото развитие на община „Марица“. Благодарение на неговото приложение общината ще може да реализира процеса съвместно с партньорите, при вземането на решения и координирането на техните изпълнения.

Работата в партньорство не означава само информиране или консултиране. Преди всичко означава съвместно вземане на решения и съвместни действия за изпълнение на тези решения. Решения, които първоначално са общоприети от мнозинството партньори и имат висока обществена подкрепа в процеса на реализацията.

В допълнение, за прилагане на принципа на партньорство е препоръчително засилване на сътрудничеството с местни сдружения с цел увеличаване на гражданското участие в процеса по реализация на ОПР и останалите стратегически документи и включване на всички заинтересовани страни чрез организиране на обществени обсъждания, кръгли маси, форуми и други подходящи форми на участие.

Поради ограничения брой неправителствени организации, както и липсата на представителни организации на бизнеса на местно ниво, основните партньори в изпълнението и наблюдението на ОПР са: общинската администрация, читалищата, ОбС-„Марица“, кметове на населени места и др. Без мотивацията на общинските специалисти и ангажираността на местната общност изпълнението на този етап на ОПР не би било възможно и успешно.

6. Резултати от извършени оценки към края на съответната година - Към 31.12.2018г. не са извършвани междинни оценки по изпълнение на Общинския план за развитие на община „Марица“.

V. ЗАКЛЮЧЕНИЯ И ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ НАБЛЮДЕНИЕТО

Въпреки всички слабости и проблеми пред които са изправени българските общини, считаме, че Общинският план за развитие е не само необходим документ, но и най-вече инструмент за постигане на целите, а оттам и визията на общината. С цел максималната ефективност и реалистичност на заложените цели е наложително при изпълнението и отчетността още по-активно да е участието и ангажираността на всички страни, имащи пряко отношение към развитието на община Марица. Това ще

гарантира максимална полза от реализацията на плана за жителите на общината и всички настоящи и бъдещи инвеститори.

Благодарение на измеримостта, системата от индикатори дава възможност да се отчете напредъка и влиянието на дадената политика на местно ниво. Разбира се, не всички идеи и разработени проектни предложения намират финансиране. Община „Марица“ е част от голямото семейство на общините, попадащи в обхвата на селските райони и, за съжаление, няма подходящи програми и достатъчно финансиране за най-належащите инфраструктурни проекти. За пътища и улици преференции получават по-слабо развитите общини с висока безработица и тези в Северна България, а за канализационните системи бенефициери могат да бъдат ВиК дружествата. По тази причина насочихме усилия към инфраструктурата за образование, спорт и култура и можем да отчетем напредък по реализация на целите по Приоритет 1 и недостатъчен напредък по реализация на целите по останалите Приоритети 2, 3, 4 и 5.

Въз основа на постигането на планираните индикатори за наблюдение и отчетените по-важни проекти и дейности, както и отразените данни съотносими към заложената междинна стойност (2018г.), можем да направим извода, че част от мерките за постигане на специфичните цели и приоритети от Общинския план за развитие 2014-2020 за 2018г. се прилагат.

Ангажиментите на общината ще продължат да бъдат свързани с поддържането на общинската пътна мрежа, водоснабдителната мрежа, подобряване управлението на отпадъците, подобряване на енергийната ефективност и др.

Създадена е добра проектна готовност и общинската администрация следи за всички възможни европейски и български програми и донорски организации, които биха могли да финансират отделни обекти, дейности и проекти за постигане целите на Общинския план за развитие на община „Марица“.

Предложения:

Необходимо е задълбочаване на междуобщинското сътрудничество и по-тясно сътрудничество, с цел реализиране на ефективни и печеливши проекти от взаимен интерес.

Необходимо е да се изгради по-добро сътрудничество между различните дирекции и отдели в общинската администрация.

Необходимо е разширяване на източниците на информация за реализиране на дейности на територията на общината – електроразпределение, оператори на ВиК съоръжения, нестопански организации, обединения на бизнеса и други.

Поради недостатъчното целево финансиране от държавния бюджет е необходимо използването на допълнителни финансови инструменти за реализация на инфраструктурни проекти.